

просвѣта: почти всѣкъ празникъ, следъ черковенъ отпускъ, сѫ се събирали всички по-събудени граждани, държали се сказки и се подлагали на обсѫждане разни обществени въпроси. По него време въ Цариградъ се издавали нѣколко български вестници и списания, които сѫ се получавали и чели въ салона на читалището. Скритомъ сѫ се получавали и чели и нѣкой вестници и списания, издавани отъ българските емигранти въ Ромъния. Борбата на българския народъ противъ грѣцкото духовенство е засилила националното съзнание и надеждата за пълното му освобождение, а особено следъ като е биль разрешенъ черковниятъ въпростъ въ полза на българитѣ. Херцеговинското въстание, брожението въ Сърбия и Гърция и минаването отъ Влашко въ България едно следъ друго въ 1867 и 1868 год. четитѣ на Филипъ Тотя и Хаджи Димитра и Караджата и сраженията имъ съ турцитѣ близо до Севлиево — въ *Върбовка и Канлѫде*, а по-сетне и на Бузлуджа, — всички тия събития окуражили до толкова българската младежъ, че тя почнала сериозно да се приготвлява за деня на своето освобождение. Легендата, че Филипъ-Тотю е билъ съ „муска“ и съ крила и затуй турцитѣ не сѫ можели да го победятъ и хванатъ, се носила отъ уста на ухъ, а пѣснитѣ на Чинтуловъ, като: „Пламни, пламни, ти любовь гореша! Противъ турцитѣ да стоимъ на среща...“ се пѣели въ всѣка българска кѫща, но тихо, за да не чуели турцитѣ. Разбира се, че и революционниятъ комитетъ въ Букурешъ е засилъ своята дейност и пропаганда. Левски, Ангелъ Кънчевъ, Стефанъ Стамболовъ и др. почнали да кръстосватъ Северна и Южна България и да основаватъ мѣстни комитети за подготвяне общото въстание за политическото ни освобождение. Такъвъ комитетъ е билъ основанъ и въ гр. Севлиево начало съ известния тогава буенъ и интелигентенъ младежъ Стефанъ Пешевъ като нѣгъ председателъ, Сава хаджи Ангеловъ за секретарь и Йочко Карагьозовъ за дѣловодителъ. Този комитетъ почналъ своята агитация и пропаганда не само въ града, но и въ всички български села, като създалъ и подготвилъ свои подкомитети, главно въ балканскиятъ села: Батошево, Ново-село, Кръвеникъ и др. И почнала се трѣскава дейност за събиране помощи за закупуване на барутъ, оржжие, царвули, мушами и пр. Тукъ трѣбва да се отбележи, че мнозина отъ тогавашнитѣ севлиевски чорбаджии сѫ дали своята лепта за дѣлото. Опредѣлени били отдѣлни лица, които да приготвятъ фишети и лѣтъ куршуми, а други — да поправятъ развалините оржжия. Съ приближаване времето за въстанието ентузиазъмътъ на севлиевските младежи се е прогресивно увеличавалъ. Мнозина отъ тѣхъ, вънъ стъ града и въ нѣкой отдѣлни кѫщи, почнали да се обучаватъ на военно изкуство. Пишешиятъ тия редове, като малко момче тогава, си спомня, че сѫ идвали нѣкои отъ виднитѣ севлиевски младежи-революционери.